

WYBRANE ASPEKTY FUNKCJONOWANIA REGIONALNEGO TRANSPORTU PUBLICZNEGO W DOBIE PANDEMII COVID-19

Województwo
Kujawsko-Pomorskie

Kujawsko-Pomorskie Biuro Planowania
Przestrzennego i Regionalnego we Włocławku

Wybrane aspekty funkcjonowania regionalnego transportu publicznego w dobie pandemii COVID-19

Notka informacyjna

Zespół autorski:

Szymon Piotr Bryzgalski

Krzysztof Derc

Zespół Rozwoju Regionalnego w Bydgoszczy

W ramach własnych analiz przygotowano kilka zestawień analitycznych związanych z funkcjonowaniem transportu publicznego o znaczeniu regionalnym w województwie kujawsko-pomorskim w dobie pandemii COVID-19. Postanowiono zweryfikować doniesienia medialne mówiące o zawieszaniu i ograniczaniu działalności przewozowej przewoźników oraz choć w szcątkowy sposób poznać skalę tego zjawiska. Wydaje się, że „lockdown” w zakresie transportu publicznego ma z jednej strony bardzo duże znaczenie w bieżącej ofercie transportowej, a z drugiej strony z racji charakteru obecnej sytuacji jaki i charakteru transportu zbiorowego w ogóle wydatnie wpłynie na jego konkurencyjność w przyszłości i nie można się spodziewać prostego powrotu do stanu wyjściowego. Poniżej prezentujemy trzy wybrane aspekty, dzięki którym zasadne wydaje się formułowanie wiarygodnych uogólnień dotyczących sytuacji panującej w całej branży transportu publicznego.

Pierwszym z analizowanych aspektów jest porównanie oferty przewoźnika PKS w Bydgoszcz sp. z o.o.¹ w zakresie dojazdu do Bydgoszczy z wybranych miejscowości w regionie. Decyzja o wyborze tego przewoźnika nie była podyktowana jedynie jego kluczową rolą w prowadzeniu ruchu o znaczeniu aglomeracyjnym do jednej ze stolic województwa, ale dostępnością danych - przewoźnik ten jako jedyny w spójny sposób udostępnia poza specjalnym rozkładem jazdy związanym z COVID-19 także swój normalny rozkład jazdy. Z uwagi na trwającą pandemię przewoźnicy zmuszeni są do ograniczenia swojej działalności. Nie inaczej wygląda sytuacja PKS Bydgoszcz. Pierwsza z map prezentuje zmiany w ofercie na głównych liniach, dla których został opublikowany specjalny rozkład jazdy. Sumarycznie mowa tutaj o zmniejszeniu liczby połączeń z 260 do 97 (-62,7%) do Bydgoszczy w dni powszednie oraz o spadku z 79 do 27 (-65,8%) kursów w szczycie porannym (między 6:00 a 10:00). Jak widać największy spadek odnotowano na linii łączącej Bydgoszcz z Toruniem (z 21 kursów pozostały 2) oraz z Dąbrowy Chełmińskiej i Unisławia (odpowiednio -82,4% i -72,7%). Niestety niemal na wszystkich liniach liczba połączeń spadła o połowę – wyjątkiem jest połączenie z Barcina przez Łabiszyn do Bydgoszczy gdzie spadek wyniósł 45,0%.

Druga mapa prezentuje zmiany w liczbie regionalnych, kolejowych połączeń pasażerskich w dobie pandemii COVID-19 (porównujemy liczbę kursów wg rozkładów z września 2019 oraz kwietnia 2020). Zasadnicze wnioski:

- całkowita liczba połączeń - stwierdzono spadek o 294 kursów (1093 we wrześniu 2019, 799 w kwietniu 2020),
- największy spadek w liczbie kursów wg relacji – 40,9% na odcinkach: Bydgoszcz – Laskowice Pomorskie i Bydgoszcz – Inowrocław (LK 131),
- widoczne jest znaczne zmniejszenie liczby połączeń na zelektryfikowanych liniach łączących Bydgoszcz, Toruń, Inowrocław, Włocławek i Nakło nad Notecią (LK 131, LK 353, LK 18), są to na co dzień silnie obciążone szlaki za pomocą których odbywa się obsługa centralnej części województwa (spadek liczby kursów średnio o 36,9%).

Trzecia z map obrazuje zmianę dobowej dostępności bezpośrednich kursów autobusowych i kolejowych z miast powiatowych do Bydgoszczy i Torunia. Jest to porównanie danych serwisu e-podroznik.pl zebranych dla typowego dnia roboczego w okresie nauki szkolnej w lutym 2018 roku (wykonano wtedy analizę dostępności stolic województwa z wybranych miejscowości regionu²), który reprezentuje dostępność typową przed pandemią COVID-19 oraz dla 22 maja br., który obrazuje stan dostępności w czasie trwania pandemii, czyli już w trakcie obowiązywania obostrzeń w zakresie przemieszczania się, bezpośrednio skutkujących ograniczeniem oferty. Widać tam drastyczny spadek możliwości realizacji podróży do stolic województwa z miast powiatowych zarówno w zakresie skali (Nakło i Inowrocław straciły odpowiednio aż 53 i 35 kursów) jak i efektu (Tuchola, Świecie, Chełmno i Radziejów straciły połączenia bezpośrednie do Torunia).

Omawiane mapy przedstawione są poniżej.

¹ Przedsiębiorstwo obsługuje kilkanaście linii w regionie oraz organizuje przejazdy dalekobieżne zarówno krajowe jak i zagraniczne

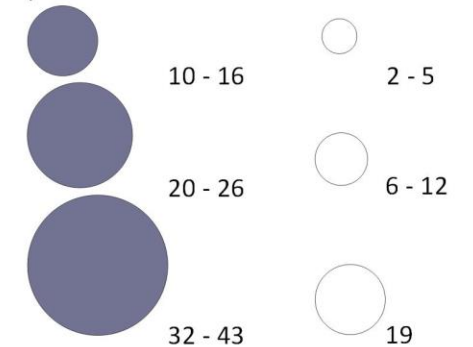
² „Dostępność Bydgoszczy i Torunia w transporcie publicznym w ujęciu wybranych miejscowości województwa kujawsko-pomorskiego”, KPBPIR, 2018 r.

Analiza oferty przewozów realizowanych przez PKS w Bydgoszczy na wybranych liniach w dobie pandemii COVID-19 (stan na 22.05.2020)

Spadek w liczbie połączeń docierających do Bydgoszczy [%]

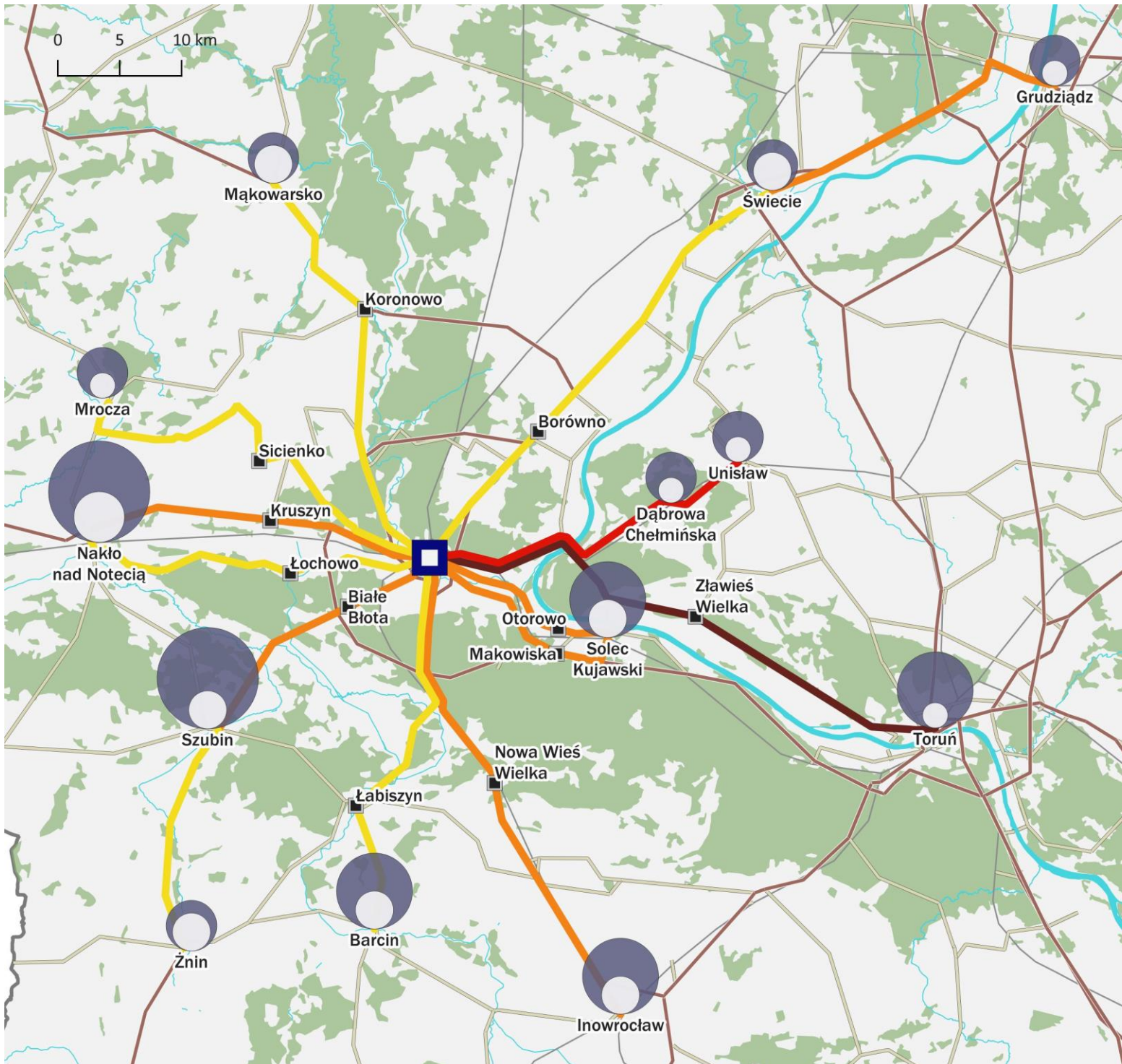
Liczba połączeń wykonywanych:
przed COVID-19 w trakcie COVID-19

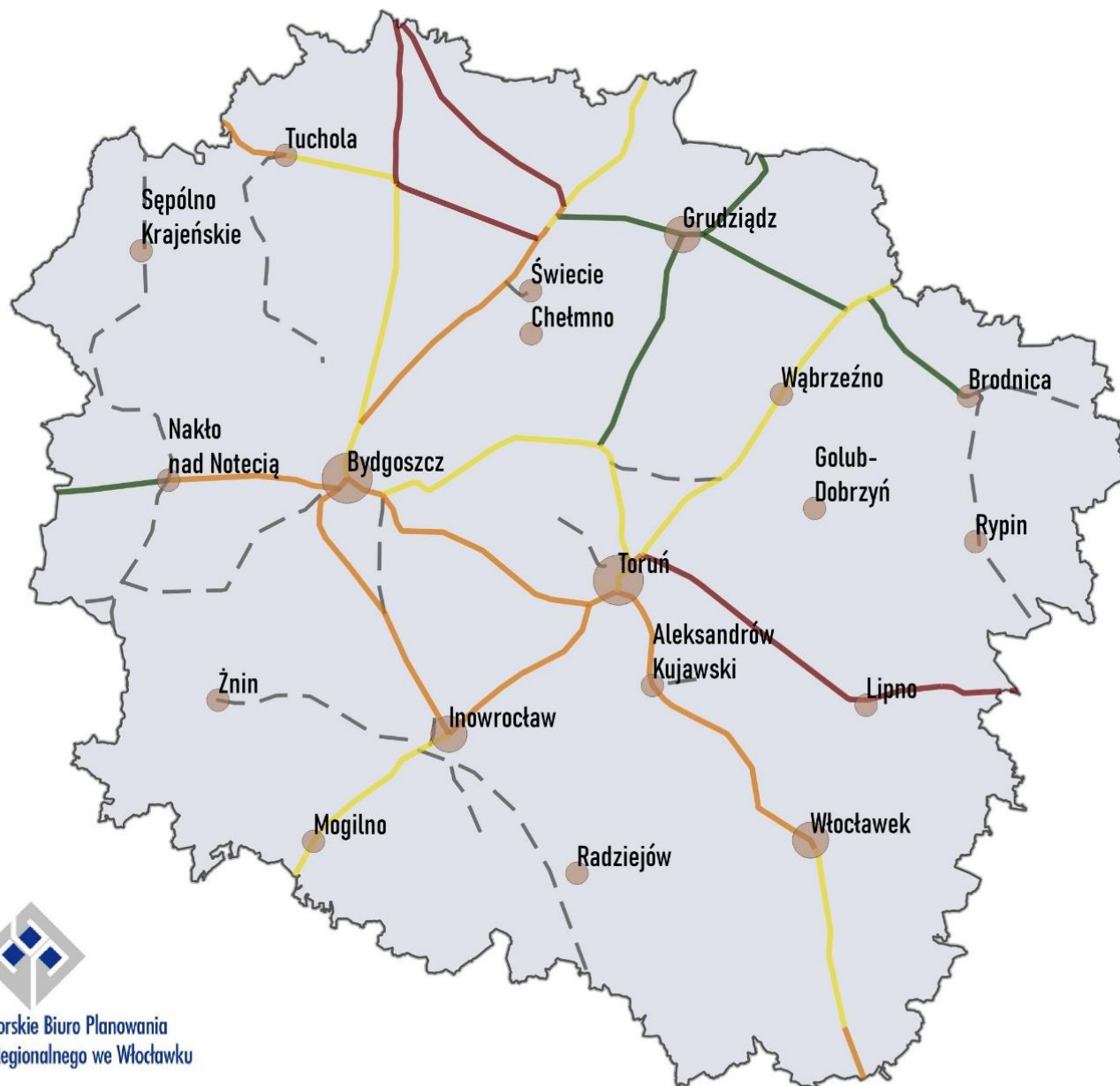
Pozostałe oznaczenia

- Wybrane miejscowości na trasie danej relacji
- Drogi krajowe
- Drogi wojewódzkie
- Linie kolejowe
- Rzeki i kanały
- Lasy

Opracowanie własne na podstawie rozkładów jazdy PKS w Bydgoszczy Sp. z o.o.

Oferta kolejowych, regionalnych przewozów pasażerskich w dobie pandemii COVID-19

Zmiany w liczbie regionalnych połączeń pasażerskich
- stan na kwiecień 2020
w stosunku do września 2019

- bez zmian
- spadek do 30%
- spadek do 60%
- całkowite zaniechanie ruchu pasażerskiego

— linie kolejowe, na których nie prowadzi się regionalnych przewozów pasażerskich

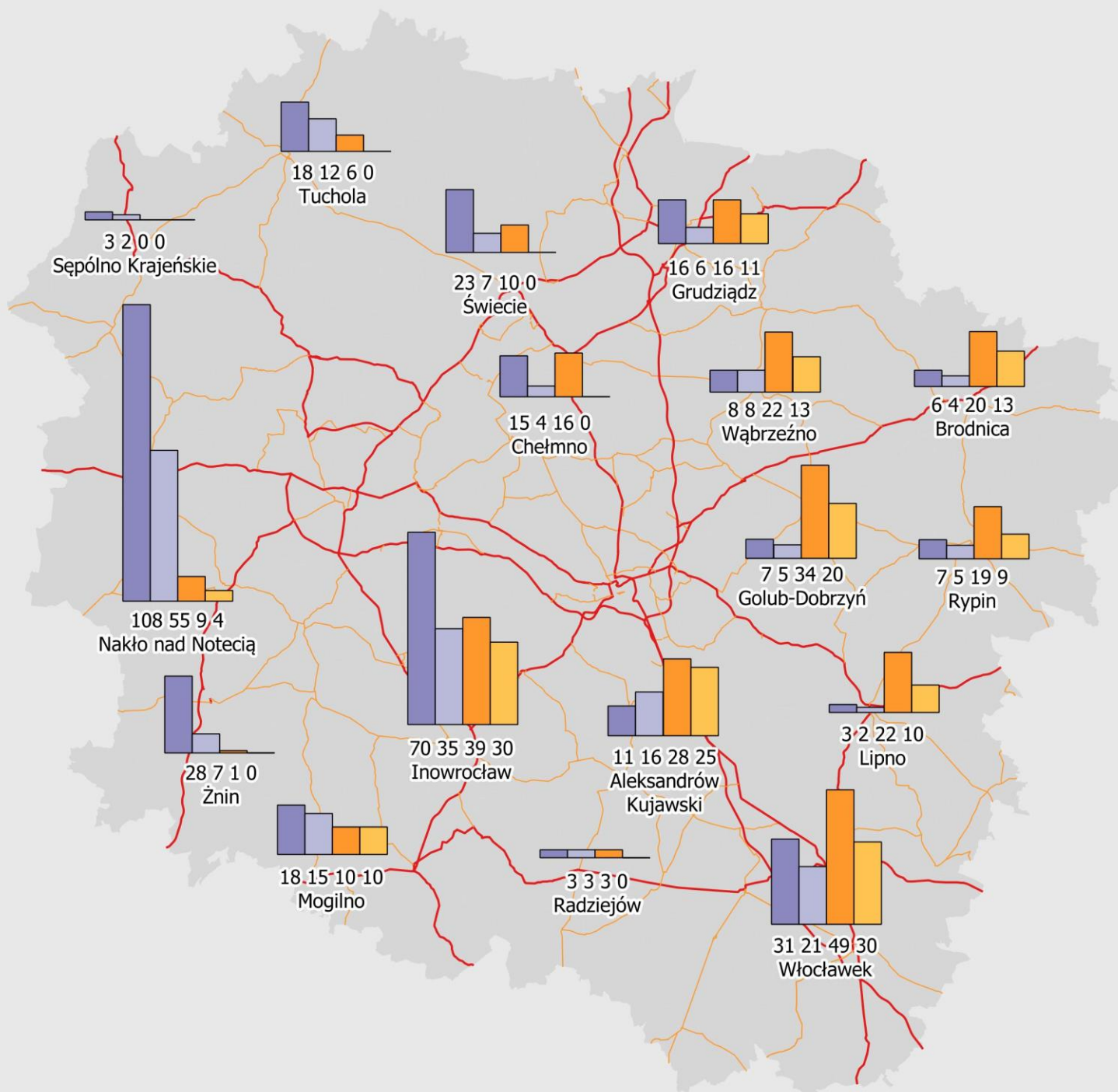
Główne ośrodki miejskie w regionie

- stolice województwa
- ośrodki regionalne
- ośrodki powiatowe

Kujawsko-Pomorskie Biuro Planowania
Przestrzennego i Regionalnego we Włocławku

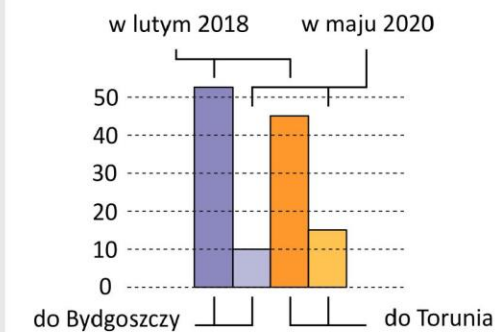
Analiza dostępności bezpośrednich kursów komunikacji zbiorowej z miast powiatowych w dobie pandemii COVID-19 (stan na 22.05.2020)

Zmiana dziennej liczby kursów [%]

Miasto	do Bydgoszczy	do Torunia
Aleksandrów Kujawski	45.5	-10.7
Brodnica	-33.3	-35
Chelmo	-73.3	-100
Golub-Dobrzyń	-28.6	-41.2
Grudziądz	-62.5	-31.3
Inowrocław	-50	-23.1
Lipno	-33.3	-54.5
Mogilno	-16.7	0
Nakło nad Notecią	-49.1	-55.6
Radziejów	0	-100
Rypin	-28.6	-52.6
Sępólno Krajeńskie	-33.3	n.d.
Świecie	-69.6	-100
Tuchola	-33.3	-100
Wąbrzeźno	0	-40.9
Włocławek	-32.3	-38.8
Żnin	-75	-100

Liczba bezpośrednich kursów w ciągu dnia:

Opracowanie własne na podstawie danych serwisu e-podróżnik.pl